

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Кафедра _____ туризму _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту природничих наук і туризму

_____ Омельченко В.Г.
(підпис) (ініціали, прізвище)
«___» _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

_____ Для освітнього ступеня бакалавр _____
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 242 – туризм _____
(шифр і назва спеціальності)

Напрямок підготовки _____ 6.140103 - туризм _____
(шифр і назва спеціалізації)

Інститут _____ природничих наук і туризму _____
(назва інституту)

Робоча програма з переддипломної практики для студентів спеціальності 242 –
«Туризм», напряму підготовки 6.140103 - туризм
« 25 » лютого, 2019 року 14 с.

Розробники: _____

Архипова Людмила Миколаївна – доктор технічних наук, професор, завідувач
кафедри туризму

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри туризму
Протокол від «27» лютого 2019 року № 7

Завідувач кафедри туризму _____ Л.М. Архипова
«_____» _____ 2019 року

Розглянута і схвалена на засіданні випускної кафедри спеціальності
242 «Туризм»

Протокол від «27» лютого 2019 року № 7

Завідувач кафедри _____ Л.М. Архипова

© ІФНТУНГ, 2019 рік
© Архипова Л.М., 2019 рік

ЗМІСТ

Вступ	4
Опис переддипломної практики	5
1 Цілі і завдання переддипломної практики	6
2 Зміст переддипломної практики	7
2.1 Зміст роботи на базі практики	7
2.2 Зміст самостійної (індивідуальної) роботи	7
2.3 Структура залікових кредитів переддипломної практики	8
2.4 Мета вивчення і засвоєння змістовних модулів	8
3 Навчально-методичне забезпечення практики	9
3.1 Основна література	9
3.2 Додаткова література	10
4. Вимоги до звіту	10
5. Система оцінки знань студентів	11

ВСТУП

Програма переддипломної практики є невід'ємною складовою навчального процесу з підготовки кваліфікованих бакалаврів з туризму. Програму розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» і за змістом програм професійного спрямування. Програма є навчально-методичним документом, який визначає мету, зміст, і порядок проходження практики в на базах переддипломної практики. Тривалість переддипломної практики згідно навчального плану підготовки бакалаврів 2 тижні (3 кредити ЄКТС). Тип підприємств - баз проходження переддипломної практики визначається програмою підготовки фахівців - туристична діяльність та обраною темою випускної роботи. Студенти проходять практику в туристичних компаніях, у туроператорів, в готельно-ресторанних та туристичних комплексах, курортних закладах, у відділах туризму районних, міських, обласних радах або адміністраціях, в навчальних закладах, на кафедрі.

Виконання індивідуальних завдань під час проходження переддипломної практики є необхідним етапом підготовки студентів до написання випускної роботи. Під час виконання завдань поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, ведеться збір інформації та практична підготовка до виконання бакалаврської роботи. До початку практики студент разом із викладачем-керівником випускної роботи визначають об'єкт дослідження, складають перелік питань, які повинні входити до розділів плану бакалаврської роботи. Згідно із розробленим планом бакалаврської роботи визначається обсяг інформаційних матеріалів, що повинні бути зібрані, систематизовані та проаналізовані у процесі проходження практики.

Зміст, кількість та обсяг практичного матеріалу, що збирається студентом під час практики, залежить від теми бакалаврської роботи, типу і виду об'єкту дослідження, мети, що ставиться при написанні випускної роботи і погоджується студентом з керівником.

Студентам також пропонується виконати індивідуальні завдання, які пов'язані не тільки з написанням випускної роботи, а і з виконанням конкретних досліджень на замовлення готелю, закладу ресторанного господарства, туристичної фірми, тематикою науково-дослідних робіт, що проводяться кафедрою і можуть входити до наукового розділу випускної роботи.

Зміст науково-дослідної роботи та індивідуальних завдань, порядок їх виконання, методи дослідження узгоджуються безпосередньо з керівником практики та керівником бакалаврської роботи в індивідуальному порядку. Обробка матеріалів для виконання бакалаврської роботи, індивідуальних завдань, науково-дослідної роботи здійснюється з використанням інформаційних технологій у період проходження практики та виконанням випускної роботи згідно із графіком навчального процесу.

Переддипломна практика є логічним підсумком усіх видів практики, одним з завершальних етапів підготовки студента до виконання кваліфікаційної роботи та наступної самостійної діяльності з фаху.

Студент-практикант під час проходження переддипломної практики повинен здійснити комплексне обстеження об'єкту дослідження випускної роботи за всіма напрямками його діяльності, виявити проблемні питання менеджменту та перспективи вирішення існуючих управлінських проблем.

Зміст практики відповідає базі проходження переддипломної практики і визначається спеціалізацією освітньо-професійної програми (туристична діяльність).

Після закінчення практики студент звітується перед керівником про виконання індивідуальних завдань. Форма звіту - таблиці, графіки, схеми, інші письмові матеріали, що містять інформацію про об'єкт дослідження, письмовий аналіз поданих матеріалів.

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на переддипломну практику згідно з чинним робочим навчальним планом, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на переддипломну практику

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Семестр <u>VIII</u>		Семестр _____	
			Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3	3	3	3		
Кількість модулів	1	1	1	1		
Загальний обсяг часу, год	90	90	90	90		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	72	72	72	72		
лекційні заняття	-	-	-	-		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	72	72	72	72		
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	18	18	18	18		
виконання курсового проекту (роботи)	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	-	-	-	-		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	-	-	-	-		
підготовка звіту з практики	18	18	18	18		
підготовка до екзамену	-	-	-	-		
Форма семестрового контролю	Диференційований залік		Диференційований залік			

1 ЦІЛІ І ЗАВДАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Переддипломна практика студентів є завершальною складовою частиною навчального процесу з підготовки кваліфікованих фахівців туризму у вищих навчальних закладах, що проводяться з метою поглиблення теоретичних знань, формування вмінь і набуття практичних навичок самостійного виконання професійних завдань.

Практика студентів організовується відповідно до "Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України", затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.93 р. № 93.

Програма є навчально-методичним документом, що визначає зміст, мету та порядок проходження практики.

Метою практики є збір, обробка, систематизація та аналіз управлінської, інформаційно-аналітичної, проектно-дослідницької, діагностичної, інноваційної та консалтингової інформації для вирішення прикладних проблем менеджменту в підприємницьких організаціях туристичної індустрії, удосконалення системи управління їх діяльністю в сучасних умовах господарювання з метою написання випускної бакалаврської роботи.

Завданням практики є:

- отримання студентами комплексу професійних компетенцій щодо адаптації теоретичних положень, методичного інструментарію сучасного менеджменту, викладеного в спеціальній навчальній літературі, передового досвіду управління підприємницькою діяльністю в сфері туризму до умов функціонування конкретного підприємства з метою написання кваліфікаційної роботи;

- проведення управлінського ситуаційного аналізу, визначення проблем менеджменту та впровадження розроблених рекомендацій і пропозицій в практичну діяльність досліджуваного підприємства;

- оволодіння сучасними управлінськими технологіями, механізмами і формами організації управління у сфері туризму;

- систематизації, закріплення та розширення практичних знань з менеджменту організацій і адміністрування за напрямом підготовки та професійним спрямуванням.

Студенти на практиці відпрацьовують навички функцій таких первинних посад: турагента, помічника менеджера туристичного підприємства, організатора туризму.

Основою для організації та проведення переддипломної практики є угоди між університетом і підприємствами, які щороку оновлюються. Місце переддипломної практики для студента визначається відповідно до обраної теми випускної роботи.

Перед початком практики кафедрою проводиться ряд організаційних заходів, в тому числі загальні збори студентів, де даються інструкції та вказівки, уточнюються теми індивідуальних завдань.

Перед від'їздом на практику студент повинен одержати:

- направлення на практику;
- відповідно оформлений щоденник;
- робочу програму практики і методичні вказівки для її проведення;
- тематику індивідуального завдання;
- консультацію керівника практики від кафедри.

Керівник практики від виробництва до початку роботи забезпечує вивчення студентами правил техніки безпеки, сприяє нормативним умовам проходження практики та побуту студентів, надає допомогу студентам щодо виконання програми практики, а також контролює виконання завдань, хід збору необхідних матеріалів і ведення щоденника.

Для успішного проходження практики бажано, щоб студент поєднував її з роботою на робочому місці, займаючи штатну посаду.

2 ЗМІСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

2.1 Зміст роботи на базі практики

Шифр модулів та занять	Назва модуля та теми занять	Обсяг занять, год.	Література
М 1	ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА		
ЗМ 1.1	Аналіз об'єкту досліджень бакалаврської роботи.	36	2
HE 1.1.1	Аналізі динаміки показників діяльності туристської галузі приналежно до об'єкту досліджень випускної роботи.		5
HE 1.1.2	Встановлення причинно-наслідкових зв'язків зовнішнього і внутрішнього середовища об'єкту досліджень випускної роботи.		6
HE 1.1.3	Вивчення технології управління об'єктом досліджень бакалаврської роботи з використанням сучасних інформаційних технологій		7
HE 1.1.4	Аналіз особливостей просування туристичних послуг на ринку стосовно об'єкту досліджень бакалаврської роботи, особливостей використання реклами.		8
HE 1.1.5	Дослідити сильні та слабкі сторони шляхом вивчення стану підсистем об'єкту досліджень бакалаврської роботи: фінансової, просторової, технічної, інформаційної та ін.		10
HE 1.1.6	Участь у виконанні виробничих завдань. Виконання індивідуального завдання.		
ЗМ 1.2	Дослідницько-аналітичні результати опрацювання предмету досліджень бакалаврської роботи.	36	5
HE 1.2.1	Обґрунтування актуальності обраної теми випускної роботи як результат первинного варіанту аналізу господарської діяльності бази практики.		6
HE 1.2.2	Вивчення діючих законодавчих і нормативних документів з проблеми дослідження випускної роботи.		7 9
HE 1.2.3	Дослідницько-аналітичні результати опрацювання статистичних даних для оцінювання, діагностування й прогнозування предмету досліджень випускної роботи.		9
HE 1.2.4	Оцінка напрямів та шляхів удосконалення, оптимізації інноваційної діяльності, підвищення ефективності управління		11 14
HE 1.2.5	Участь у виконанні виробничих завдань. Виконання індивідуального завдання.		15
HE 1.2.6	Оформлення щоденника та звіту з практики		19
	Всього	72	

2.2 Зміст самостійної (індивідуальної) роботи

На самостійну і індивідуальну роботу з переддипломної практики винесено 18 год.

Згідно із розробленим планом бакалаврської роботи визначається обсяг інформаційних матеріалів, що повинні бути зібрані, систематизовані та проаналізовані у процесі проходження практики.

Зміст, кількість та обсяг практичного матеріалу, що збирається студентом під час практики, залежить від теми кваліфікаційної роботи, типу і виду об'єкта дослідження, мети, що ставиться при написанні бакалаврської роботи і погоджується студентом з керівником.

В процесі проходження практики для підвищення фахового рівня підготовки студентів планується виконання науково-дослідної роботи та відповідних індивідуальних завдань.

Студентам пропонується виконати індивідуальні завдання, які пов'язані з написанням кваліфікаційної роботи, з виконанням конкретних досліджень для бази практики або тематикою науково-дослідних робіт, що проводяться кафедрою.

Студент обирає та розширює відповідно до предметно-об'єктної структури випускної кваліфікаційної роботи одне індивідуальне завдання:

1. Обґрунтувати варіанти цінової політики в умовах змін попиту.
2. Розраховувати місткість ринку, виконати прогноз попиту на продукцію.
3. Дослідити та спрогнозувати вплив факторів сезонності.
4. Провести аналіз, планування й прогнозування обсягу реалізації продукції та послуг на різні періоди.
5. На основі наукових методів і моделей оцінити альтернативи, обґрунтувати, здійснити вибір оптимальної альтернативи.
6. На основі сучасного програмного забезпечення виконати оптимізацію прийнятих рішень.
7. Визначити, розрахувати й провести аналіз комерційних ризиків.

Зміст науково-дослідної роботи та індивідуальних завдань, порядок їх виконання, методи дослідження з'ясовуються безпосередньо з керівником бакалаврської роботи в індивідуальному порядку.

Обробка матеріалів для виконання випускної роботи, індивідуальних завдань, науково-дослідної роботи здійснюється з використанням інформаційних технологій у період проходження практики та виконання випускної роботи згідно із графіком навчального процесу.

Після закінчення практики студент звітується перед керівником про виконання індивідуальних завдань. Форма звіту - таблиці, графіки, схеми, інші письмові матеріали, що містять інформацію про об'єкт дослідження, письмовий аналіз поданих матеріалів.

2.3 Структура залікових кредитів переддипломної практики

Шифр модуля	Назва модуля	Обсяг (в годинах) форм навчальної діяльності студента			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
М 1	Переддипломна практика	-	72	10	8
ЗМ 1.1	Аналіз об'єкту досліджень бакалаврської роботи.	-	36	5	4
ЗМ 1.2	Дослідницько-аналітичні результати опрацювання предмету досліджень бакалаврської роботи.	-	36	5	4
Всього		-	72	10	8
Разом за 1 модуль		90			

2.4 Мета вивчення і засвоєння змістовних модулів

Шифри модулів	Мета діяльності і зміст умінь
М 1	ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА
ЗМ 1.1	Вміти обґрунтовувати альтернативні стратегії діяльності туристичного підприємства, а також механізм їх реалізації; за допомогою маркетингових досліджень і рекламної діяльності формувати попит на продукцію та послуги

	організації, здійснювати маркетингову політику просування продукції на ринку; на основі досліджень світового ринку вивчати можливості закордонних партнерів, оцінювати конкурентний статус підприємства.
ЗМ 1.2	Вміти використовуючи аналітичну інформацію про виконання умов стандартів та норм, спрощувати дії стандартів; добирати літературні джерела; застосовувати наукові методи обробки інформації. Вміти опрацьовувати фактичний матеріал, його узагальнювати. Набуття навичок аналітично-конструктивної обробки та самостійного дослідження. Підбирати, аналізувати, систематизувати нормативно-правові, інформаційні, звітні і статистичні матеріали. Вміти аналізувати основні показники туристичної діяльності і на їх основі прогнозувати перспективи роботи підприємства.

3 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИКИ

3.1 Основна література

1. Закон України «Про туризм» // Урядовий кур'єр. - 1995. - 15 жовтня.
2. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. - К.: Інформаційно-видавниче агентство "ІВА", 1996, -117с.
3. Про підприємництво: Закон України // Діло. - 1994. - №22. -23.03.94.
4. Про захист прав споживачів: Закон України № 3682-ХП від 15.12.93.
5. Програма розвитку туризму в Івано-Франківській області на 2006 –2015 роки.
6. Акищина В.Н. и др. Организационно-правовые основы туристского и гостиничного бизнеса, -М: Финстатинформ, 1998;
7. Александрова А.Ю. Международный туризм: Учебник. - М. : КноРус, 2010. - 464 с.
8. Алексеева М.М. Планирование деятельности фирмы. -М.: Финансы, 1997;
9. Айгистова О.В. и др. Введение в туризм туроперейтинга, -М.: РАМАТ, 1996;
10. Биржаков М. Б, Введение в туризм, - М.: С/Петербург, 1999;
11. Ю.Борисова Ю.Н. й др. Менеджмент гостиничного и ресторанного обслуживания (с англ.), - М., 1997;
12. Гаранин Н.И. и др. Информационные технологии в туризме., -М., 1996;
13. Герасименко В.Г. Основы туристской деятельности., - М.: Нолидж, 1996;
14. Гуляев В.Г. Организация туристской деятельности -М: Нолидж, 1996
15. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Толковый словарь туристских терминов, - М.: Афины, 1994;
16. Ильина Е.Н. и др. Основы туристской деятельности. - М.: РМАТ, 1992;
17. Ильина Е.Н. Туризм- путешествие: создание туристской фирмы, - М.: РМАТ, 1997;
18. Квартальнов В.А., Федорченко В.К. Туризм социальной истории и современности . - К., 1989;
19. Сенин В.С. Введение в туризм. -М., 1993;
20. Сарпунова В. Туризм. Эволюция. Структура. Маркетинг. - М., 1997;
21. Пузакова Е.П., Честикова В.А. Международный туристский бизнес. -М, 1996;
22. Чеботарь Ю.М. Туристский бизнес. - М., 1997;
23. Чудновский А.Д. Гостиничный и туристский бизнес. - М.: Экмос, 1998;
24. Гріфін Р., Яцура В. Основы менеджменту: Підручник (наук.ред. В.Яцура, Д.Олесевич. – Львів: Ба К, 2001 – 624с.
25. Немцов В.Д., Довганов Л.Є., Сініюк Г.Ф. Менеджмент організацій: Навч. посібник, – К.: ТОВ УВПК “Ене Об”, 2000. – 392 с.
26. www.tourism.gov.ua //Інтернет – сторінка Державної служби туризму і курортів України
27. www.tourism.if.gov.ua //Інтернет – сторінка управління туризму Івано-Франківської ОДА
28. www.worldtourism.org //Інтернет – сторінка Всесвітньої Туристичної Організації
29. Щербакова С.А. Международный туризм: Экономика и география. - М. : Финансы и статистика, 2007. - 144 с.

30. Экономика и организация туризма. Международный туризм : учебное пособие - М : КноРус, 2010.-576 с.
31. Tourism Highlights 2009. Publications Unit, CapitaIn Naya, 42-28020.

3.2 Додаткова література

1. Адиянц Г.М., Яворская А.О., Дубинина Т.И., Кырнац Г.Л. Функционирование крупнейших городов мира как объектов туризма. - М. : Инфра-М, 1997.
2. Воскресенский В.Ю. Международный туризм. Инновационные стратегии развития. - М. : Юнити-Дана, 2007. - 160 с.
3. Гайдукевич Л.М. Международный туризм в системе взаимодействия стран Центральной и Восточной Европы в конце XX - начале XXI века. - М. : Четыре четверти, 2007. - 308 с.
4. Гостиничный и туристический бизнес / Под ред. Чудновского А. - М.: Экмос, 2001.
5. Исмаев Д.К. Основы стратегии и планирования маркетинга в иностранном туризме. - М. : ТОО «Луч», 1994.
6. Квартальное В.А. Иностраный туризм. - М.: Финансы и статистика, 1999.
7. Любщева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторов! аспекта). - К. : Альтерпрес, 2002.
8. Немоляева М.Ф., Ходорков Л.Ф. Международный туризм: вчера, сегодня, завтра. - М. : Международные отношения, 1985.
9. Николаенко Д. Рекреационная география : учебное пособие. - М.:Владос, 2001.
10. Сапрунова В.Б. Туризм: эволюция, структура, маркетинг. - М. : Ось-89,1997.
11. Туризм как фактор устойчивого развития // Гостиничный и ресторанный бизнес. - 2002. - № 1 - с. 8-12.
12. Туристическая деловая газета. - TTG Russia. - М., 1993-2010.
13. Харрис Годфри, Кац Кеннет М. Стимулирование международного туризма в XXI веке. - М. : Финансы и статистика, 2000.

4. ЗВІТНІСТЬ

Звіт з переддипломної практики рекомендується складати за наступними розділами:
Вступ.

1. Базова характеристика об'єкту досліджень кваліфікаційної роботи.
2. Аналіз об'єкту досліджень кваліфікаційної роботи.
3. Дослідницько-аналітичні результати опрацювання предмету досліджень кваліфікаційної роботи.
4. Індивідуальне завдання

Висновки

Звіт повинен бути написаний чітко, стисло і акуратно. Текст звіту ілюструється рисунками, таблицями. Об'єм звіту повинен бути не менше 40 сторінок машинописного тексту, написаний на форматі А4. Текст звіту прошивають або брошурують у тверду обкладинку. При оформленні тексту звіту необхідно керуватись нормативними документами щодо оформлення наукових матеріалів, а також методичними рекомендаціями щодо оформлення курсових та дипломних проєктів.

Розділи звіту повинні бути розміщені в такому порядку, як вказано у плані. Сторінки звіту необхідно пронумерувати таким чином: 1 сторінка – титульний лист, 2 сторінка – зміст, 3 сторінка вступ, 4 і далі – текстові розділи звіту. На кафедру подається також заповнений та затверджений керівником практики від виробництва щоденник, у якому також наводиться характеристика роботи студента під час проходження практики на виробництві.

5.СИСТЕМА ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Звіт про переддипломну практику подається на кафедру в перші дні після закінчення практики і захищається перед комісією, складеною з числа викладачів кафедри протягом двох наступних тижнів, згідно графіка. Студент, який не виконав програми практики або отримав незадовільну оцінку при захисті звіту відраховується з університету.

По результатах захисту встановлюються оцінки:

100-90 – відмінно (A);

89-81 – добре (B);

80-75 – добре (C);

74-65 – задовільно (D);

64-60 – задовільно (E);

59-35 – незадовільно з можливістю повторного складання (FX);

34-1 – незадовільно з обов'язковим повторним курсом (F).

Ці результати захисту відображаються в залікових екзаменаційних відомостях.

Оцінка проводиться по рейтинговій системі за наступні види навчальної діяльності

№№ п/п	Види навчальної діяльності	Оцінка в балах
1	2	3
1	Вивчення фондкових і літературних джерел.	10
2	Участь у виконанні виробничих завдань.	20
3	Аналіз об'єкту досліджень дипломного проекту.	20
4	Дослідницько-аналітичні результати опрацювання предмету досліджень дипломного проекту.	20
4	Виконання індивідуального спеціального завдання.	20
5	Оформлення щоденника та звіту з практики.	10
Всього		100